

Nr 520.

Av herr Rylander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 207, med förslag till lag om ändring i 5 kap. strafflagen, m. m.

I proposition nr 207 med förslag till lag om ändring av 5 kap. strafflagen m. m. har bl. a. föreslagits, att 5 kap. 5 § första stycket strafflagen skall erhålla sådan lydelse, att gärning, som begås av sinnessjuk eller den som till sin sinnesbeskaffenhet är att jämställa med sinnessjuk, skall vara strafflös och att samma lag skall gälla i fråga om gärning, som begås av sinnesslö. Vidare har föreslagits, att i paragrafens andra stycke skall stadgas, att om någon utan eget förvållande tillfälligt råkar i sådant tillstånd, att han är från sina sinnens bruk, straff ej heller skall ådömas för gärning, som han i det tillståndet begår.

Lagrummet har i propositionen erhållit den lydelse, som ovan nämnts, med anledning av vissa erinringar, som av lagrådet gjorts mot det till detta remitterade förslaget.

I det till lagrådet remitterade förslaget hade andra stycket följande lydelse: ”Straff må ej heller ådömas för gärning, som någon begår i tillfällig sinnesförvirring.”

Ur psykiatrisk synpunkt måste den av departementschefen vid remissen till lagrådet föreslagna formuleringen av andra stycket vara att föredraga framför propositionens. Begreppet förvirring (omtöckning, konfusion) är kliniskt sett jämförelsevis avgränsat, ehuru orsakerna till ett sådant tillstånd kunna vara flera. Förvirringen utmärkes av en rad väl iakttagbara symtom, såsom nedsättning av uppmärksamhet och uppfattning, grumling av medvetandet, rubbningar på viljelivets område m. m. Bland orsaker, som kunna föranleda ett sådant tillstånd, kunna nämnas skallskada, psykiskt trauma, förgiftning, ämnesomsättningsrubbningar. Med tillstånd, som omförmäles i det föreslagna andra stycket, torde avses sådan förvirring. Det måste emellertid anses mindre lämpligt att i lagtexten använda ett så ålderdomligt och vagt samt till sin psykiatriska betydelse oklart begrepp som ”sådant tillstånd, att han är från sina sinnens bruk”. Då å andra sidan någon tveksamhet rörande innebörden av uttrycket sinnesförvirring icke torde uppkomma vid tillämpningen av detta stadgande, synes det därför riktigast, att detta senare uttryck får inflyta i lagtexten.

Under hänvisning till ovanstående hemställles,

att riksdagen ville i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 207 besluta, att 5 kap. 5 § andra stycket strafflagen skall hava följande lydelse:

”Har någon utan eget förvållande råkat i tillfällig sinnesförvirring, må straff ej heller ådömas för gärning, som han i det tillståndet begår.”

Stockholm den 21 mars 1945.

Olov Rylander.

Einar Osterman.

Bertil v. Friesen.
